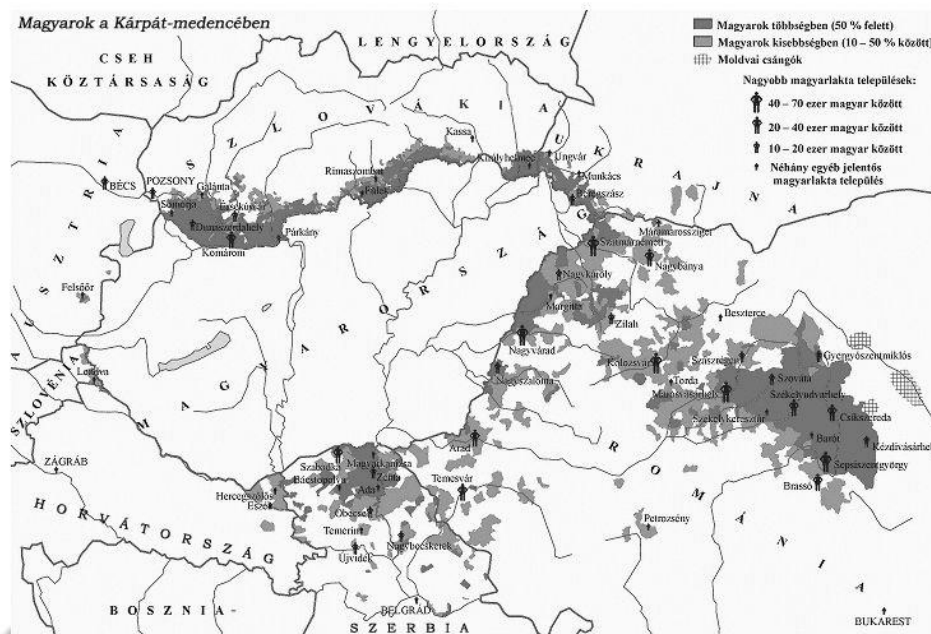

ORSZÁGGYÜLÉS HIVATALA
KÜLÜGYI IGAZGATÓSÁG

NEMZETPOLITIKAI TÜKÖR

Készítette:
Lenkei Judit
Márky Zoltán
Pappné Farkas Klára
Szabó Ádám
Vass-Prékopa Angéla

Szerkesztő:
Márky Zoltán

Kiadó:
Dr. Sárdi Péter

2013. november 25.

II. évfolyam 31. szám

TARTALOM

HÍREK	3
<u>Nemzeti összetartozás bizottsága</u>	3
A Nemzeti összetartozás bizottsága november 19-i ülésének beszámolója	
A Nemzeti összetartozás bizottsága november 25-i ülésének beszámolója	
<u>Nemzetpolitika az Országgyűlésben</u>	4
<u>Erdély</u>	6
Tőkés László kitüntetésének visszavonása	
Az RMDSZ és a FÜEN megfellebbezi a kisebbségvédelmi polgári kezdeményezés elutasítását	
<u>Felvidék</u>	9
Beszámoló a megyei választások második fordulójáról	
<u>Délvidék</u>	9
Új koalíció Szabadkán, Maglai Jenő (VMSZ) a polgármester	
Közmeghallgatás az EP strasbourgi székházában a délvidéki magyarok elleni jogsértésekről	
Eldölt: növelik az alapfokú bíróságok számát – magyar szempontból részleges siker	
<u>Kárpátalja</u>	12
Magyar választókerület: Janukovicson a sor	
<u>Horvátország</u>	13
A vukovári magyar hősökre is emlékeztek	
Lezajlott a Horvátországi Magyarok Országos találkozója	
<u>Muravidék</u>	15
Elfogadták az állami költségvetést, a kisebbségeknél kisebb a csökkentés	
20 éves a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet	
<u>Nyugati magyarság</u>	16
Németh Zsolt Chicagóban	
A HÉT TÉMÁJA	18
A szlovákiai megyei választások második fordulója	
KITEKINTŐ A KÖVETKEZŐ KÉT HÉTRE	21

HÍREK

Nemzeti összetartozás bizottsága

A Nemzeti összetartozás bizottsága 2013. november 19-i ülésének beszámolója

A Nemzeti összetartozás bizottsága (NÖB) 2013. november 19-én a 2014. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslathoz ([T/12415.](#)) benyújtott, feladatkörébe tartozó kapcsolódó módosító javaslatokat, valamint a Nemzetstratégiai Kutatóintézet (NSKI) működéséről szóló tájékoztatót kívánta megtárgyalni.

Kovács Ferenc (Fidesz), az ülést levezető alelnök napirend előtt arról tájékoztatta a bizottság tagjait, hogy *Szász Jenő*, az NSKI elnöke, rajta kívül álló okok miatt nem tud megjelenni az ülésen, így a beszámoló lekerült az ülés napirendjéről.

Szávay István (Jobbik) szintén napirend előtt felhívta képviselőtársai figyelmét arra, hogy Kárpátalján tett látogatása kapcsán helytelen megállapítások jelentek meg szerepléséről. Egy Trianon-szobor avatása ügyében nyilatkozott a Duna TV-nek, és az interjú során tévesen szerepelt a neve alatt a Nemzeti összetartozás bizottsága felirat, azt a látszatot keltve, hogy ő a bizottság nevében szólna – holott felhívta rá a figyelmet, hogy pártfunkciójában vett részt az eseményen.

Ezt követően a bizottság a költségvetésről szóló törvényjavaslathoz benyújtott módosító indítványokról szavazott. A felvetett változtatások közül mindössze a *Potápi Árpád János* NÖB elnök által előterjesztett [indítványt](#) támogatták (kilenc igen szavazattal, egy tartózkodás mellett), amely a Magyar Nemzeti Közösségek Európai Érdekképviseletéért Alapítványnak szánt költségvetési előirányzatot a Bethlen Gábor Alapnak elkülönített támogatás rovására 32 millió forinttal növelné. Az NGM képviselője a javaslatot nem támogatta, jelezve, hogy azzal a kormány elvben egyetért, de csak azzal a kikötéssel, hogy ne a Bethlen Gábor Alap terhére történjen a változtatás.

Szávay István az egyebek napirendi pontban a határon túli osztálykirándulások támogatásának növeléséről szóló módosító javaslatról érdeklődött; értetlenségének adott hangot, hogy nem vitatták meg, ugyanis szerinte ez alkalommal lett volna mód utoljára tárgyalni róla. Hozzáfűzte, hogy tudomása szerint *Potápi Árpád János* hasonló tárgyú indítványt terjesztett be, ennek kapcsán tudakolta, hogy ez a bizottsági módosító javaslatot helyettesíti-e.

Kovács Ferenc rámutatott, hogy a 2014. évi központi költségvetés tervezetéhez már nincs lehetőség bizottsági módosító indítványok benyújtására.

Kalmár Ferenc András (KDNP) beszámolt arról, hogy a bizottság képviselőtársai – *Szili Katalinnal* és *Csóti Györggyel* – a temesvári Szórvány Alapítvány meghívására Temesvárra látogatott, továbbá hozzáfűzte, hogy a következő ülésen néhány megvitatasra váró kérdést fel is fog vetni ennek kapcsán.

Hidvéghi Balázs (Fidesz), a NÖB alelnöke kárpátaljai és közép-erdélyi látogatásáról tájékoztatót. Elmondta, hogy találkozott a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség vezetőivel, valamint a választási regisztráció menetét ismertette, a bizottság nevében pedig a választásokon való részvételt kérte.

A Nemzeti összetartozás bizottsága 2013. november 25-i ülésének beszámolója

A bizottság 1. napirendi pontként *Tőkés László* román állami kitüntetése visszavonásának ügyében bizottsági állásfoglalást alakított ki, melyet egyhangúlag fogadott el.

Az állásfoglalás szövege:

A Nemzeti összetartozás bizottsága 2013. november 25-i ülésén az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 15. § (4) bekezdése, valamint az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat 96/B. §-a alapján az alábbi állásfoglalást hozta:

Megütközéssel értesültünk arról, hogy Tőkés Lászlótól, az erdélyi magyarság egyik elismert vezetőjétől, az Európai Parlament volt alelnökétől a Románia Csillaga érdemrend visszavonását kezdeményezték. A Románia Csillaga érdemrend úgynevezett becsületbíróóságának döntése nemcsak az egész romániai magyarság semmibe vételét jelenti, hanem rossz érzéseket kelt mindazokban, akik a közösségi jogok kiterjesztéséért szálltak síkra Romániában.

A mai demokratikus állam alapjait megteremtő 1989-es felkelés hőseitől a kitüntetés visszavonása a romániai magyarságnak a demokratikus átmenetben betöltött szerepét és a szólásszabadság érvényesülését kérdőjelezi meg.

Magyarország, mint ahogy Románia is, természetesnek tartja, hogy a két ország között érvényben lévő alapszerződés szellemében a másik állam területén élő nemzeti kisebbsége ügyében fellépjen. Tőkés László is erre utalt vitatott nyilatkozatában.

A Nemzeti összetartozás bizottsága tagjai – az Európai Parlament és más nemzeti parlamentek egyes tagjaihoz hasonlóan – támogatásukról biztosítják Tőkés Lászlót ebben az ügyben és az autonómia eléréséért folytatott küzdelemben is.

Ezt követően zárt ülés keretében *Bacsikai István* ungvári, *Tóth István* beregszászi főkonzul és *Mélykúti Ferenc*, beregszászi vezető konzul tájékoztatóját hallgatta meg a bizottság.

Nemzetpolitika az Országgyűlésben

A „**Magyarország területén élő nemzetiségek helyzetéről**” szóló beszámoló ([J/12618](#)), valamint az ennek elfogadásáról szóló országgyűlési határozati javaslat ([H/12815](#)) együttes általános vitája során elhangzó nemzetpolitikai témájú hozzászólások a 2013. november 19-i ülésnapon.

A napirendi pont előadója *Doncsev András*, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a nemzet- és nemzetiségpolitika

összehangolásáról beszélve kiemelte: a rendszerváltozás óta a magyar nemzetiségpolitika elveti a reciprocitás elvét, tehát nem teszik függővé a hazai nemzetiségekkel való törődést és jogaik biztosítását a külföldi magyarok helyzetétől. Hozzátette, mégis tagadhatatlan, hogy ha a határ bármely oldalán sérelem éri egy anyanemzet ottani nemzetrészét, az kihat az államközi kapcsolatokra, a másik oldalon számszerű kisebbségben élő közösségekre, sőt a csoport- és személyközi viszonyokra is.

Szávay István (Jobbik) vezérszónoki felszólalásában úgy fogalmazott, a Jobbik frakció álláspontja szerint a magyar nemzetiségpolitika és a szomszédos államoknak a külföldi magyarsággal szemben folytatott politikája között igenis egyértelmű kölcsönhatás és összefüggés áll fenn. Elmondta: már korábban is javasolták, hogy minden magyarországi nemzetiségnek járjon valamilyen módon, akár többeknek közösen országgyűlési képviselő, azonban ez a gyakorlatban továbbra sem valósult meg. Úgy véli, hogy ez előrelépés lenne például Ukrajna tekintetében, ahol 2006 óta csak tavaly tudott újra magyar képviselő bejutni a kijevi parlamentbe, valamint az állandó képviselőt biztosító magyar többségű választókerület létrehozása pedig hosszú évek óta késik. De Szlovénia és Horvátország felé is jelzésértékű lenne, hiszen mindkét országban alanyi jogon van országgyűlési képviselője a helyi magyarságnak - mondta. Kiemelte, hogy frakciójuk támogatja a Magyarországon élő nemzetiségek meglévő jogainak biztosítását és a lehető legszélesebb körű kiterjesztését, hozzátéve, hogy ennek megvalósulása kizárólag a nemzetiségi vezetőkkel egyeztetve, véleményük figyelembe vételével lehetséges, különösen a nemzetiségi politika stratégiájának kidolgozása kapcsán, melynek a „legpéldamutatóbbnak kell lennie a szomszédos államok irányában a külföldi magyar nemzeti közösségek védelmében is”.

Dr. Dorosz Dávid (független) úgy vélte, hogy a nemzetiségek helyzetének tárgyalásakor fontos kiemelni: ahogy itthon a nemzetiségekkel bánunk, amilyen jogosítványokat adunk nekik, illetve ahogy a kormányzat és a politikai erők viszonyulnak a velük kapcsolatos kérdésekhez, az kihatással van Magyarország külkapcsolataira, és hatással van a környező országokban élő magyar nemzeti közösségekre is, ezért szükség van a hazai nemzetiségek jogainak további fejlesztésére, intézményeik és oktatási rendszerük erősítésére.

Dr. Lenhardt Balázs (független) felszólalásában hangsúlyozta, óriási előrelépést jelentene, amennyiben a határon túli magyar nemzeti közösségek megkapnák ugyanazokat a jogokat azoktól az államoktól, amelynek keretei között élnek, mint amit Magyarország biztosít a területén élő nemzetiségek számára. Hozzátette: sajnos jelenleg nem ez a helyzet, a határon túli magyarokat rendszeresen érik jogsértések.

Szávay István (Jobbik) írásbeli kérdése a nemzetpolitikaért felelős tárca nélküli miniszterhez **„Milyen lépéseket tett az elmúlt két évben a Kormány a magyarellenés dunaszerdahelyi rendőrterror kivizsgálása érdekében?”** címmel ([K/12940](#))

A képviselő felidézte a 2008. november 1-én, a dunaszerdahelyi DAC és a pozsonyi Slovan labdarúgócsapatainak mérkőzésén történt eseményeket, amikor a szlovák rendőrség jogtalanul bántalmazta a felvidéki és csonkaországi magyar szurkolókat, akik büszkén vállalták magyarságukat. Úgy véli, hogy a törvénytelen fellépést több bizonyíték is alátámasztja. Emlékeztetett, hogy két évvel ezelőtt interpellációban fordult a nemzetpolitikaért felelős miniszterelnök-helyetteshez, és kérte, hogy a magyar diplomácia követeljen a szlovák féltől magyarázatot és bocsánatkérést a történetek miatt. A miniszterelnök-helyettes ígéretet tett az ügy napirenden tartására és kivizsgálására, azonban a vizsgálat eredményéről semmit sem közöltek – írta a képviselő. Véleménye szerint a Dunaszerdahelyen bántalmazott magyarok melletti kiállást nem tartja olyan fontosnak a kormány, mint a Szlovákiával folytatott jószomszédi viszont és párbeszédet. Tájékoztatást kért az elmúlt két évben az ügyben folytatott vizsgálatról és annak részleteiről.

Az írásbeli kérdésre Martonyi János külügyminiszter válaszolt ([K12940/1](#)), aki úgy fogalmazott: a magyar-szlovák kapcsolatok sokat fejlődtek az elmúlt 3 évben, azonban a szimbolikus és a történelmi múlttal kapcsolatos ügyek érzékenységüknél fogva továbbra is a megoldásra váró kérdések között vannak. Hangsúlyozta, a Külügyminisztérium a vitás kérdéseket a kétoldalú találkozókra „kritikai párbeszéd” keretében következetesen felveti, melyek elsősorban a magyar közösség jövőjét alapvetően meghatározó kérdésekre, így a nyelvhasználati jogokra, tervezett közigazgatási és oktatási reformra, illetve olyan szimbolikus kérdésekre koncentrálnak, amelyek a magyar közösség komfortérzetének növelését eredményezhetik – ismertette.

A dunaszerdahelyi eseményeket felháborítónak és érthetetlennek nevezte majd tájékoztatott, hogy az ügy egyes elemei kétoldalú szerződések értelmében a Belügyminisztériumok felügyelete alá tartozó Belügyi Vegyes Bizottság illetékességébe tartoznak. Hangsúlyozta: a kormány megfelelő szervei a szlovák féllel való kétoldalú találkozóin napirend tartják a máig tisztázatlan dunaszerdahelyi incidenst, hozzátevé, hogy legutóbb a magyar-szlovák külügyi vegyes bizottság budapesti ülésén, 2013. november 12-én Németh Zsolt parlamenti államtitkár kérte a szlovák partnere Peter Javorčík külügyi államtitkár közbenjárását az ügy mielőbbi rendezésére, melynek eredményeképp megállapodtak, hogy a kérdést javasolják felvenni a következő Magyar–Szlovák Belügyi Vegyes Bizottság napirendjére.

Erdély

Tökés László kitüntetésének visszavonása

Nem fogadja el Tökés László EP-képviselő a Románia Csillaga érdemrend becsületbírósa november 20-i döntését és romániai közigazgatási bírósághoz fordul jogorvoslatért. A testület méltatlannak minősítette Tökés Lászlót a román állami kitüntetésre, és kitüntetésének visszavonását kérte Traian Băsescu államfőtől.

Mint ismeretes, Tökés László a rendszerváltás elindításában játszott történelmi szerepéért kapta meg 2009-ben a Románia Csillaga érdemrend lovagi fokozatát. Visszavonását Victor Ponta kormányfő kezdeményezte, miután Tökés László felvetette, hogy Magyarország vállaljon „védhatalmi” szerepet Erdély érdekében.

A becsületbíróság döntése világszerte tiltakozásokat váltott ki. A magyar Külügyminisztérium szerint Románia Tökés László kitüntetésének visszavonásával az egész romániai magyarságot alázza meg és megfélemlíteni szándékozik azokat, akik a romániai magyar közösség jogos igényéről, az autonómiáról beszélnek. Mint írták, a romániai forradalom hőjét, elismert európai politikust, az erdélyi, romániai magyarság ikonikus alakját „szándékosan félremagyarázott politikai véleménye miatt” fosztják meg a kitüntetésről. Tökés László közel 25 évvel ezelőtt nemcsak a magyar közösség, hanem egész Románia érdekében küzdött a demokráciáért és a szabadságért, és azóta is következetesen kiáll az emberi jogok védelme mellett – hangsúlyozták a közleményben.

Az Országgyűlés Nemzeti összetartozás bizottsága november 25-i ülésén állásfoglalásban ítélte el a döntést, amelyről 4. oldalunkon számoltunk be.

Az RMDSZ főtitkára, *Kovács Péter* újságírói kérdésre úgy nyilatkozott: abban bízik, hogy az államfő nem vonja vissza a kitüntetést Tökés Lászlótól.

Levélben fordult Victor Ponta román miniszterelnökhöz az Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformjának elnöke, *Göran Lindblad*, valamint több EP-képviselő, akik védelmükbe vették Tökés Lászlót, és a romániai rendszerváltásban játszott szerepét méltatták. Az MTI-hez eljuttatott dokumentum szerint Lindblad arra hívta fel a miniszterelnök figyelmét, hogy Románia európaiságát kérdőjelezi meg, ha visszavonják Tökés Lászlótól az 1989-es romániai forradalom kirobbantásában betöltött szerepéért odaítélt Románia Csillaga Érdemrendet. Úgy véli, hogy a Tökés László ellen indított romániai eljárás egyet jelent az erdélyi EP-képviselő politikai érdemeinek megkérdőjelezésével. A negyvenhárom szervezetet tömörítő platform elnöke emlékezteti a miniszterelnököt, hogy Románia az Európai Unió, illetve az Európa Tanács tagja, így kötelessége tiszteletben tartani az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok védelméről szóló európai egyezményeket. Elfogadhatatlannak nevezte, hogy egy európai demokratikus jogállamban bárkit is azért üldözzenek, mert a szabad véleménynyilvánítás jogával élt.

Szintén november 20-án tizenegy európai parlamenti képviselő ugyancsak levélben fordult Pontához, amelyben Tökés Lászlónak a romániai rendszerváltásban játszott szerepét méltatták. Azt írták, hogy ma Románia az ő hozzájárulása nélkül nem tartozhatna az Európai Unió országainak családjához.

A levél aláírói között szerepel *Sandra Kalniete*, *Szájer József*, *Andrey Kovatchev*, *Zuzana Roithová*, *Inese Vaidere*, *Krisjanis Karins*, *Milan Zver*, *Bernd Posselt*, *Ramon Tremosa i Balcells*, *Jim Higgins* és *Francois Alfonsi*. *Tabajdi Csaba* szocialista EP-képviselő is nyilatkozott az ügyben: méltánytalannak és elfogadhatatlannak tartja a döntést.

A Fidesz európai parlamenti képviselőcsoportja szerint a Tökés László erdélyi politikus, a Magyar Néppárti Képviselőcsoport tiszteletbeli elnöke ellen zajló eljárás nem más, mint egy politikai kirakatper, amelynek célja Tökés László

ellehetetlenítése és az erdélyi magyarság jogaiért küzdők megfélemlítése, a döntés egyben súlyos támadás a szólás- és véleménynyilvánítás szabadsága ellen.

Traian Băsescu román elnökhöz intézett nyílt levélben fejezte ki tiltakozását *Lee Edwards* amerikai történész, a washingtoni Kommunizmus Áldozatainak Emlékműve Alapítvány elnöke is. Az MTI washingtoni irodájához helyi idő szerint november 22-én este eljuttatott levelében felhívta a figyelmet arra, hogy Tőkés László a szabadság és a demokrácia nemzetközileg elismert harcosa, aki 2009-ben megkapta az alapítvány Truman-Reagan Szabadságérmét. Rámutatott, hogy noha politikájának megfelelően az alapítvány nem avatkozik be szuverén államok belügyeibe, védelmébe veszi az általa kitüntetésben részesített olyan elismert személyiségeket, amilyen Tőkés püspök, amikor súlyos sérelem éri őket. Edwards felszólította a román elnököt, hogy a becsületbíróóság határozatának és a kitüntetés visszavonásának elutasításával bizonyítsa elkötelezettségét a szólás szabadsága és a demokratikus értékek iránt.

Miközben folyamatosan növekszik a tiltakozó nyilatkozatok száma szerte a világon, a román kormánypárti képviselők helyeslik a becsületbíróóság döntését. A Szociálliberális Szövetség (USL) politikusai közül többen elégedetten nyugtázták, hogy méltatlannak minősítették Tőkés Lászlót a kitüntetésre. *Corina Crețu* szociáldemokrata európai parlamenti EP-képviselő, aki az érdemrend birtokosai közül elsőként kért vizsgálatot Tőkés ellen, úgy vélekedett: a határozat előrelátható és természetes végkifejlete volt Tőkés „románellenes” kijelentéseinek, amelyek szerinte a romániai magyarság érdekeit is sértik.

Mihăiță Calimente, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) parlamenti képviselője, a Külgügyi Hírszerző Szolgálat (SIE) tevékenységét felügyelő bizottság elnöke elégedetten nyugtázta a becsületbíróóság határozatát, mert nagyon zavarták Tőkés László „radikálisan románellenes” állásfoglalásai és szerinte az EP-képviselő „günyt űzött Romániából, amikor Magyarországtól védhatalmi státust kért Erdély számára”.

Két román ellenzéki újságíró: *Ștefan Ciocan*, a jobboldali România Liberă tudósítója és *Victor Lunqu* kolozsvári publicista, a Traian Băsescu államfő által nyáron kezdeményezett Népi Mozgalom egyik kolozsvári alapító tagja, egy az 1989-es kolozsvári sortüzekről készült dokumentumkötet szerzője, védelmébe vette Tőkés Lászlót. Az írás szerint a románok szégyellik, hogy egy magyarnak kellett lángra lobbantania a kommunistaellenes forradalmat, pedig 1989-ben románok, magyarok, szerbek egyaránt szolidaritást vállaltak vele.

Băsescu államfő, akinek a végső döntést kell meghoznia, egy televíziós interjúban úgy nyilatkozott, óvatosan akarja kezelni a kitüntetés visszavonásának ügyét, mert nem szeretne olyan rendeletet kiadni, amelynek hatályát a bíróság később felfüggeszti.

Az RMDSZ és a FÜEN megfellebbezi a kisebbségvédelmi polgári kezdeményezés elutasítását

Megtámadja az Európai Unió luxemburgi bíróságán kisebbségvédelmi polgári kezdeményezése bejegyzésének elutasítását a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) és az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója (FÜEN).

Mint arról a Nemzetpolitikai Tükör II. évf. 22. számában is beszámoltunk, az Európai Bizottság szeptember 16-án közölte, hogy álláspontja szerint az európai sokszínűség megőrzését célzó Minority SafePack elnevezésű kezdeményezés nem tartozik a testület jogalkotási hatáskörébe.

Vincze Loránt, az RMDSZ külügyi titkára, aki a FÜEN alelnöki tisztségét is betölti, elmondta, a napokban jár le az a határidő, ameddig benyújthatják a keresetüket. Ennek a szövegét ügyvéd véglegesíti. „Az elutasítás indoklásának tartalmát kifogásoljuk, a fellebbezés elsősorban annak ellentmondásaira kíván rávilágítani” – jelentette ki Vincze Loránt.

Az RMDSZ Szövetségi Képviselők Tanácsa szombati ülésén *Frunda György*, a kormányfő tiszteletbeli kisebbségügyi tanácsosa elhibázottnak értékelte az európai polgári kezdeményezés benyújtását, amelynek sorsát szerinte előre tudni lehetett, mivel a Bizottságnak nem tartoznak a hatáskörébe a kisebbségi kérdések. Az Európa Tanácsban kell a kisebbségi kérdéseket kezelni – mondta, a bíróság sem fog nekik igazat adni.

Ide kívánczok, *Kelemen Hunor* pártelnök, és *Borbély László*, az RMDSZ külügyi ügyekben illetékes alelnöke Frundától eltérően vélekedik a kezdeményezés benyújtásáról. Borbély pl. korábbi nyilatkozatában kiemelte, hogy nem lehet kudarcnak tekinteni a polgári kezdeményezés bejegyzésének az elutasítását, hiszen általa közel száz európai kisebbséget állított maga mellé az RMDSZ, ami önmagában is siker. Az SZKT-n pedig elmondta, hogy „Európa sokszor nem kéri számon az államoktól a kisebbségi jogok betartását. Ezért kell állampolgári kezdeményezésekkel jönni, az aláírásgyűjtést beindítani márciusban annak ellenére, hogy az Európai Bizottság visszautasította a kisebbségi kezdeményezést”.

Felvidék

Beszámoló a megyei választások második fordulójáról

Lásd a Hét témája rovatban.

Délvidék

Új koalíció Szabadkán, Maglai Jenő (VMSZ) a polgármester

Az új szabadkai hatalmi koalíciót alkotó pártok képviselői november 21-én megszavazták¹ *Modest Dulić* eddigi demokrata párti polgármester, helyettesének, illetve az egész városi tanács leváltását. Az új koalíciót a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ), a Szerb Haladó Párt (SNS), a Szerbiai Szocialista Párt (SPS) és a Vajdasági Horvátok Demokratikus Szövetsége

¹ A városi képviselő-testület többségi szavazattal (49 igen, 13 nem, emellett 2 érvénytelen szavazat volt, 3 képviselő pedig nem szavazott) választotta meg Maglai Jenőt Szabadka polgármesterévé.

alkotja 42 képviselővel. Ezzel megszűnt a Demokrata Párt (DS) és a VMSZ korábbi koalíciója, a DS 13 év után ismét ellenzéki párttá válik, míg a VMSZ-nek öt év után ismét lesz polgármestere Szabadkán.

Az új koalíciót alkotó pártok megállapodása szerint ugyanis *Maglai Jenőt*, a VMSZ szabadkai szervezetének elnökét választották meg Szabadka új polgármesterének, helyettese pedig *Tomislav Veljković* lett, akit a SPS soraiból neveztek ki. A városi tanács képviselő testületének elnöke a haladó párti *Radmilo Todosijević*, helyettese pedig *Mirko Bajić*, a Bácskai Bunyevácok Szövetségének tagja lett. További változás, hogy az eddig 11 tagot számláló tanács a jövőben héttagú lesz. *Kern Solya Mária*, a képviselő-testület eddigi elnöke lemondott tisztségéről.

A leváltásról már hetek óta folytak a háttértárgyalások, az új koalíció képviselői szerint a szabadkai vezetés már hosszú ideje nem volt működőképes. A témát két aktuális probléma vezette fel, egyrészt az egyházi tulajdonokat érintő ingatlanadó, másfelől a távhőszolgáltatás elszámolásának felülvizsgálati kérelme.

A leváltott polgármester, Modest Dulić pártja, a Demokrata Párt 2000 óta vett részt a város irányításában. Dulić a bejelentést megelőzően a leváltására irányuló kezdeményezésre annyit mondott, ő mindig arra törekedett, hogy amit megígért, meg is valósítsa. Viszont amíg ő terepen járt, és a pénzt próbálta beszerezni a különféle felújításokra és fejlesztésekre, addig a VMSZ kizárólag a hatalom átrendezésével foglalkozott – nyilatkozta a Pannon RTV-nek.

Maglai Jenő szintén korábbi nyilatkozata szerint, arra már a 2012-es megalakításkor felhívták a vezető pártok figyelmét, hogy ilyen sok pártból álló politikai szövetség nem működhet hatékonyan. A VMSZ egy olyan hatalmi többségben kíván aktívan részt vállalni, amely Szabadka érdekeit eredményesen képviseli. Korábbi nyilatkozatában cáfolta, hogy a SNS képviselőivel is tárgyalóasztalhoz ültek volna, a tárgyalásokat a meglévő partnerekkel folytatják.

Pásztor István, a VMSZ elnöke és a vajdasági tartományi képviselőház elnöke a szavazást követően fejtette ki álláspontját. Szerinte a szabadkai hatalomcsere nem teszi kérdésessé a tartományi hatalom legitimitását, a VMSZ és a DS viszonyában pedig alapjaiban véve semmi sem változott. A szabadkai hatalmváltást magyarázva Pásztor István kiemelte: a városban „igen jelentős többség” van, amely úgy véli, ennek a váltásnak meg kellett történnie, de hozzátette, „a szabadkai eset csak Szabadkához köthető”. Hangsúlyozta, a DS-szel való partneri viszony a többi helyi önkormányzatban megmarad a jövőben is, mert – a szabadkaitól eltérően – ezek jól működnek. Elmondása szerint húsz helyi önkormányzatban működőképes ez a koalíció, példaként Magyarkanizsát, Zentát, Topolyát, Csókát és Törökkanizsát említette.

Forrás: Vajdaság Ma

Közmeghallgatás az EP strasbourgi székházában a délvidéki magyarok elleni jogsértésekről

Morvai Krisztina jobbkios európai parlamenti (EP-) képviselő *Gaudi-Nagy Tamás* országgyűlési képviselővel és délvidéki magyar szervezetek vezetőivel együtt közmeghallgatást szervezett november 19-én az EP strasbourgi székházában a délvidéki magyarok elleni emberi jogi jogsértésekről.

A rendezvényen részt vett *Rácz Szabó László*, a Magyar Polgári Szövetség elnöke, valamint *Bozóki Antal*, a délvidéki magyarok jogvédelmével foglalkozó Árgus Egyesület elnöke, illetve jelen volt *Tótkés László* erdélyi néppárti EP-képviselő, illetve több angol és olasz EP-képviselő is.

Morvai Krisztina kifejtette: céljuk, hogy a magyar kormányt, a magyar és más európai parlamenti képviselőket, illetve más döntéshozókat meggyőzzék arról, hogy Szerbia uniós csatlakozása nem támogatható mindaddig, amíg a délvidéki magyarok területi autonómiáját nem biztosítják, és amíg a magyarveréseket, illetve egyéb tömeges, durva emberi jogi jogsértéseket be nem fejezik Szerbiában.

Bozóki Antal a meghallgatáson kijelentette: Szerbia EU-csatlakozásának elengedhetetlen feltétele a nemzeti kisebbségi jogokat biztosító belső jogszabályok és nemzetközi egyezmények, illetve előremutató európai gyakorlatok maradéktalan alkalmazása. Fontos követelmény a nemzeti kisebbségi területi és személyi elvű autonómia mielőbbi érdemi megvalósítása.

Rácz Szabó László szerint végzetes hibát követ el a magyar kormány azzal, hogy csak a Vajdasági Magyar Szövetséget hallgatja meg a délvidéki magyarok ügyében, és emiatt azt gondolja, hogy minden a legnagyobb rendben van. Szerinte ez a párt „teljes szerb függőségben él”. „Adott a történelmi pillanat, amikor Magyarország – ígéretét betartva – élhetne vétőjogával Szerbia EU-csatlakozásának folyamatában, és megkövetelhetné az elszakított délvidéki magyar népet alanyi jogon megillető önrendelkezési jog biztosítását” - vélekedett.

Gaudi-Nagy Tamás arról beszélt, hogy az Európai Unió ellenségként tekint a hagyományos nemzeti közösségekre, mivel a globális cégek által diktált egységes európai piac gondolatába nem férnek bele. Sajnálatosnak nevezte, hogy – mint minden nemzetnek – „a délvidéki magyarságnak is vannak árulói”: ez szerinte a VMSZ, „amely saját politikai megélhetése érdekében nem áll ki a délvidéki magyarság jogaiért, és rózsaszín képet fest a délvidéki magyarságról kifelé”. Gaudi-Nagy szerint „változás csak akkor lesz, ha a magyar kormány védhatalomként küzd az elcsatolt magyar közösségekért”.

A rendezvényen bemutatták az „Áldozatból bűnös?” című dokumentumfilmet is, amely az ismét egyre gyarapodó magyarelles atrocitásokról és az „új temerini fiúkról” szól.

A közmeghallgatás előtt tüntetést tartottak a délvidéki magyarokért az Európai Parlament épülete előtt. Azon – az említett résztvevők mellett – felszólalt *Sógor Csaba* erdélyi néppárti (RMDSZ-es) EP-képviselő is. A tüntetés után a meghallgatáson részt venni kívánó embereket közel egy óráig nem engedték be az EP épületébe, arra hivatkozva, hogy magyar zászló van náluk, illetve hogy a tüntetésen való jelenlétük miatt veszélyt jelentenek – tájékoztatott Gaudi-Nagy Tamás, aki szerint „hosszas huzavona után végül

erőteljes nemzeti jogvédő fellépésre léphettek csak be a magyar zászlóval”. A strasbourgi plenáris EP-üléshét során a jobbikos politikusok több kétoldalú találkozót bonyolítottak le különböző nemzeti delegációkkal annak érdekében, hogy megismertessék a valóságot a délvidéki magyar közösség mostoha helyzetével kapcsolatban – fogalmazott Gaudi, és megjegyezte: az EP legutóbbi szerbiai jelentése nem tér ki a magyarok jogfosztott helyzetére.

Forrás: MTI

Eldölt: növelik az alapfokú bíróságok számát – magyar szempontból részleges siker

A Szerbiai Képviselőház november 20-án elfogadta a bíróságok és ügyészségek hálózatáról szóló törvény módosítását, így a jövőben az eddigi 34 helyett 66 alapfokú bíróság fog működni az országban, a 102 bírósági egység száma viszont 29-re csökken. Az alapfokú ügyészségek számát 34-ről 58-ra növelték. Bizonyos alapfokú ügyészségeknek két bíróság területén lesz hatáskörük. A módosítások nem érintették a szabálysértési bíróságokat, ezeknek a hálózata továbbra is 44 bíróságból tevődik össze. A törvény 25 felső, 16 gazdasági és négy fellebbviteli bíróságot határoz meg.

A vajdasági magyar közösség szempontjából fontos, hogy a 2008-ban megszüntetett bíróságok közül – a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) közbenjárása nyomán – Zentán és Óbecsén visszaállították az alapfokú bíróságokat. Magyarkanizsán és Adán viszont megszűnnek a jelenlegi bírósági egységek, ez a két település a zentai Alapfokú Bíróság hatáskörébe kerül. A módosított törvény 2014. január 1-jén lép hatályba, addig minden bíróság és ügyészség az eddigiek szerint folytatja munkáját.

Varga László, a VMSZ parlamenti képviselője elmondta: annak ellenére, hogy a közbenjárásuk nyomán két magyarlakta településen újra alapfokú bíróság fog működni, a párt köztársasági frakciója mégsem elégedett, mivel a parlament nem fogadta el a benyújtott módosítási indítványukat. Ezért a párt képviselői a törvénymódosítás ellen szavaztak. Módosító javaslatokat nyújtottak be arról, hogy Temerinben maradjon bírósági egység, illetve hogy Topolyán ne bírósági egység, hanem alapfokú bíróság legyen, Magyarkanizsán pedig vagy alapfokú bíróság alakuljon, vagy ne szűnjön meg a bírósági egység.

A VMSZ képviselője hozzáfűzte, hogy a jövőben is feladatuknak tekintik a topolyai bíróság visszaállításának a kiharcolását. Varga László szerint a bíróságok és ügyészségek hálózatáról szóló törvény néhány éven belül ismét napirendre kerül. Ezért akkor próbálják majd meg korrigálni a most felálló hálózatot azokon a helyeken, amelyekben nem értenek egyet a megoldásokkal – hangsúlyozta.

Forrás: Magyar Szó

Kárpátalja

Magyar választókerület: Janukovicson a sor

Kárpátalján elvileg ismét létrejöhet a magyar többségű választókerület, miután a Legfelső Tanács második olvasatban is elfogadta a választási

törvény módosítását. Az ezzel kapcsolatos javaslatot korábban *Olekszandr Jefremov*, a Régiók Pártjának frakcióvezetője nyújtotta be, a változtatásokat *Gajdos István*, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) elnöke mellett a többi nemzetiséget képviselő honatya is szorgalmazta.

A törvényhozás úgy módosította a parlamenti képviselők megválasztásáról szóló törvényt, hogy a választókerületek határainak megállapításakor figyelembe kell venni az egy tömbben élő kisebbségek által lakott településeket, régiókat. Gajdos István szerint komoly előrelépésről van szó, ami lehetőséget teremt a kárpátaljai magyarságnak, hogy a későbbiekben is képviselőt küldhessen a parlamentbe.

A kommunisták kivételével gyakorlatilag minden párt, összesen 365 honatya támogatta a törvény módosítását, s figyelembe vették azt a javaslatot is, amit *Ion Popescuval*, az országos román közösség vezetőjével tettünk – hangsúlyozta Gajdos István. A 18. cikkely új szövege szerint egy választókerületbe kell tartozniuk azoknak a közigazgatási egységeknek, amelyek területén egy tömbben élnek a nemzeti kisebbségek, illetve amelyek határosak egymással. Abban az esetben, ha az egymással határos adminisztratív-territoriális egységekben az adott nemzeti kisebbséghez tartozó szavazópolgárok száma magasabb, mint amennyi egy választókerület kialakításához szükséges, akkor a kerületeket úgy kell kialakítani, hogy egyikükben a kisebbséghez tartozó választók, esetünkben a magyarok legyenek többségben.

Forrás: Kárpáti Igaz Szó

A második olvasat elfogadása után a törvény Viktor Janukovics elé kerül, s ha az elnök aláírja, a kihirdetést követően jogerőre emelkedik. A soron következő parlamenti választáson pedig már elvileg érvényesülni fognak az előírásai.

Elgondolkodtató azonban, hogy a hasonló elvi jelentőséggel bíró nyelvtörvényt sem alkalmazzák a nem orosz nyelvű régiókban, így könnyen lehet, hogy a törvény hasonló sorsra juthat. Ide kívánczok, hogy a törvény beterjesztésének és elfogadásának folyamata egybe esett azzal az időszakkal, amikor Ukrajna a vilniusi csúcs előtt még az Unióval kötendő Társulási Megállapodás előtt állt. A választókerület igényét Magyarország is felvetette azokban a hetekben.

Azonban úgy tűnik, hogy Azarov miniszterelnök rendeletével Ukrajna felfüggeszti a tárgyalásokat és Oroszország felé fordul. Ez a mozzanat kihathat a törvény majdani alkalmazására is.

Horvátország

A vukovári magyar hősökre is emlékeztek

A délszláv háború idején, 22 évvel ezelőtt, 1991. augusztus 26-án fogták körbe a szerb csapatok Vukovárt, melyet a város lakói november 18-ig hősiességgel védtek. A város végül elesett, szinte teljesen lerombolták, fogságba esett védőit kivégezték. A harcoknak több ezer, köztük mintegy 1800 civil, ezen belül 50 magyar áldozata volt.

Vukovár városának életében ezért a november a szerb megszállás szomorú évfordulójára való megemlékezés, de egyúttal a nemzeti büszkeség hónapja is. Mint minden évben, idén is megemlékeztek a város hős védőire, akik a

sokszoros túlerőben lévő megszállókkal szembeszállva, életük árán védtek hazájukat, otthonukat.

A vukovári magyarok, akik közül sokakban még eleven élnek a háború borzalmi, november 16-án az Emléktetőben adóztak a honvédó hősök – köztük a város védelmében elesett magyarok – emlékének, a városhoz közeli ovčarai tömegsírnál pedig a 200 ártatlanul meggyilkolt civil tiszteletére koszorúztak.

A megemlékezésen *Jakumetović Rozália*, a Vukovári Magyar Egyesület elnöke olvasta fel az elhunyt magyar áldozatok névsorát. Beszédében azt hangsúlyozta, soha nem szabad elfelejtenünk azokat, akik az életükkel fizettek Horvátországért. A megemlékezésen *Kövér László*, az Országgyűlés elnökének képviselőjében részt vett *Csóti György* (Fidesz), a Nemzeti összetartozás bizottsága tagja is, akinek szavai szerint borzalmas az, ami itt történt, de ebből a történelmi leckéből minden itt élő népnek és nemzetnek azt kell megtanulnia, hogy a kölcsönös megbecsülés, tisztelet, egymás elismerése az az út, ami egy kiegyensúlyozottabb, békésebb és szebb jövő felé vezet. *Csóti György* a hősi temetőben és az ártatlan civil áldozatok tömegsírnál az Országgyűlés nevében elhelyezte az emlékezés virágait.

A megemlékezésen jelen volt *Iván Gábor* zágrábi magyar nagykövet, *De Blasio Antonio* eszéki magyar főkonzul, *Pirityiné Szabó Judit*, a KIM Nemzetpolitikai Államtitkárságának főosztályvezetője, valamint *Nikola Mak*, a zágrábi Kisebbségi Tanács alelnöke és *Željko Cirba*, Vukovár-Szerém megye zsupánhelyettese is.

Forrás: <http://www.huncro.hr>

Lezajlott a Horvátországi Magyarok Országos találkozója

A Magyar Egyesületek Szövetsége szervezésében november 16-án második alkalommal rendezték meg a Horvátországi Magyarok Országos Találkozóját, amelyet az egyik legnagyobb horvátországi magyar vonatkozású rendezvényként tartanak számon. Idén a drávaszögi Pélmonostor adott helyet az eseménynek, ahol a legnagyobb számú horvátországi magyar közösség él. A mintegy 800 fő részvételével lezajlott rendezvény keretén belül kopjafaavatásra és a magyar Szent Korona másolatának a bemutatására is sor került. Számos horvátországi magyar kultúregyesület – az Adriától a Dunáig – képviseltette magát az eseményen.

„A MESZ alaptevékenységét folytatja az ilyen és ehhez hasonló események megrendezésével, hiszen az elsődleges célunk és feladatunk, hogy az itt élő nemzettársainkban erősítsük a nemzeti hovatartozást és öntudatot. Célunk, hogy megteremtsük azokat a feltételeket, amelyek révén bátran vállalhatjuk nemzetiségünket, kultúránkat, nyelvünket. Év közben számos olyan eseményt szervezünk, ahol ez megnyilvánulhat, de igyekszünk mindig valami újat is felmutatni” – nyilatkozta *Juhász Sándor*, a MESZ elnöke.

Egy városi parkban helyezték el a kopjafát, amely a horvát és a magyar nép több évszázados közös, békés együttélését jelképezi.

Az eseményen szinte mindegyik magyar ajkú pap és *Hranić érsek*, valamint *Német László* nagybecskereki püspök és *Csáti Szabó Lajos*, a HRKKE püspöke is részt vett.

„Tíz, tizenöt évvel ezelőtt egy magyar nyelvű szentmise megszervezése is gondot jelentett. Mára a magyar közösségekben több magyar ajkú plébános látja el a hívek lelki gondozását. A magyar Szent Korona évszázadokon át összekötötte a magyar és a horvát népet – hangsúlyozta a MESZ elnöke, aki sajnálatát fejezte ki, hogy „egyesek ennek ellenére nem tartották fontosnak, hogy jelen legyenek és egy ilyen színvonalas eseményen vegyenek részt”.

A rendezvényen Juhász Sándor Történelmi Vitézi Rend kitüntetések adományozott egy-egy Eszék–Baranya, Vukovár–Szerém és Bjelovár–Bilogorai megyei magyarnak, akik a honvédő háborúban szervezték és részesei voltak az akkori eseményeknek.

Forrás: <http://www.smu-mesz.hr/>

Muravidék

Elfogadták az állami költségvetést, a kisebbségeknél kisebb a csökkentés

A szlovén parlament a november 11-i héten három és fél napos tárgyalás után fogadta el a 2014-es állami pótköltségvetést, valamint a 2015-ös költségvetés tervezetét. A kisebbségi intézmények az általános racionalizáció közepette kisebb csökkenéssel számolhatnak.

A költségvetést a parlament 50 igen és 31 nem szavazat mellett fogadta el, s ezzel egyben bizalmat szavazott *Alenka Bratušek* kormányának. Az igencsak megszorító jellegű és a szintén megszavazásra került ingatlanadó bevételeivel számoló 2014-es költségvetés az előzetes hírekkel, tervekkel ellentétben kíméletes maradt a szlovéniai kisebbségekkel. Így a Nemzetiségi Hivatal finanszírozásának – ide tartoznak az önkormányzatok és a tájékoztatási intézetek – tervezett 7,5 százalékos csökkentése 2014-ben 2,4 százalékra zsugorodott, míg a 2015-ös tervezet 1,84 százalékos csökkentéssel operál. Ezt a csökkentést, illetve ezzel az egész állami költségvetést megszavazta a kisebbségi parlamenti frakció is.

20 éves a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet

A lendvai székhelyű Magyar Nemzetiségi Intézet jubileuma alkalmából november 15-én kerekasztal beszélgetést és fórumot tartottak, amelyen magyarországi és Kárpát-medencei intézmények vezetői, kulturális életének képviselői emelték ki a kulturális kapcsolatok fontosságát egy olyan partnerrel, amely modellül szolgált a környező országokban alapított magyar intézményeknek.

A intézet 20 évvel ezelőtti megalapítása nem volt „leányálom” – emlékezett vissza *Göncz László*, a szlovéniai magyarság országgyűlési képviselője, az intézet első igazgatója a húsz évvel ezelőtti időkre, hiszen sem tapasztalat, sem fedezet nem volt a politikai intézményrendszerből kinövő új vállalkozáshoz.

A felvidéki Csemadok, a Vajdasági Magyar Közművelődési Társaság és a Magyar Nemzeti Tanács, valamint a zentai Magyar Nemzeti Művelődési Intézet, a pécsi Határon Túli Magyarokért Alapítvány, a kolozsvári Erdélyi

Magyar Közművelődési Egyesület munkatársai gratuláltak az intézetnek a jubileum alkalmából.

L. Simon László, az Országgyűlés Kulturális és Sajtóbizottságának elnöke, a Nemzeti Kulturális Alap alelnöke az esti gálaműsor keretében elmondott ünnepi beszédében kifejtette: „Elévülhetetlen érdemeket szerzett az éppen húsz esztendővel ezelőtt létrejött Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet, amelynek létét és működését nemcsak Magyarország és a többi szomszédos ország elé állíthatnánk példaként, de úgy érzem, Európa és a világ több pontján is lenne ok e minta átvételére. „Ha most van mit ünnepelni, van miért köszönetet mondani, akkor előttük, az ő munkájuk előtt kell fejet hajtanunk. És e köszönet apropóján felhívhatjuk egy fontos dologra a figyelmet. A szlovéniai magyar kultúra virágzása jórészt az itt élő magyar értelmiségnek, azaz a kiművelt emberfőknek köszönhető” – mondta, arra buzdítva a jelenlévőket, hogy legyenek továbbra is aktív résztvevői a magyar kultúrának.

Uroš Grilc szlovén kultuszminiszter elfoglaltsága miatt aznap lemondta részvételét, gondolatait *Aleš Črnič*, a Kulturális Minisztérium államtitkára adta át. Kifejtette: a kultúra arra való, hogy jól érezzük magunkat benne. „Hogy magunkkal tudjuk vinni, ha elmegyünk hazulról, s ahová megyünk, ott is otthon érezzük magunkat.” A délutáni sajtótájékoztatón pedig – a miniszter üzenetét tolmácsolva – elmondta: a magyar kisebbség kulturális szerepét sajátos hídszerepe miatt nem kell külön hangsúlyozni. Ígéretet tett arra is, hogy mindent meg fognak tenni azért, hogy a magyar kultúra ne csak megmaradjon, hanem tovább erősödjön és fejlődjön.

Forrás: <http://nepujsag.net>

Nyugati Magyarság

Németh Zsolt Chicagóban

A népi kultúra nagyon fontos megtartó erő az amerikai magyarság számára és egyben kapcsolódási pont az amerikai közönség felé is – jelentette ki szombaton Németh Zsolt, a Külügyminisztérium parlamenti államtitkára az Állami Népi Együttes chicagói fellépéséről.

Az Állami Népi Együttes péntek este – csaknem kétezer néző előtt – fergeteget sikert aratott a chicagói Auditorium Theatre-ben. Az államtitkár az előadást megelőzően a közönséget köszöntve kijelentette, hogy a magyar kormány nagy örömmel támogatja az együttes 73 észak-amerikai helyszínen való fellépését. Hangsúlyozta, hogy népi kultúra a magyar kultúrában kiemelkedő, centrális szerepet foglal el, és hogy a magas kultúra és a népi kultúra az állandó hatást gyakorol egymásra.

„Ez itt, Amerikában is nagyon fontos megtartó erő a magyarság számára. A népi kultúra kiemelkedően fontos szerepet játszik az amerikai magyarság identitásának megőrzésében, még a magyar nyelvet már nem beszélő rétegek számára is. A néptánc, illetőleg a népzene nagyon komoly azonosulási lehetőséget kínál” – nyilatkozott Németh Zsolt.

„A népi kultúra ugyanakkor kapcsolódási pont az amerikai közösség irányába is, egyfajta hidat képez, hiszen a népzene minden néző számára értelmezhető üzenetet hordoz és minél jobban ismerjük egymást, annál

erősebb a szövetségünk. Megismerni pedig igazán a kultúrán keresztül tudjuk egymást mi, amerikaiak és magyarok” – tette hozzá.

Emlékeztetett rá, hogy a nyári washingtoni Smithsonian Folklife Festivalon másfél millió ember volt kíváncsi a magyar népi kultúrára, ezért az Állami Népi Együttes turnéjának időzítése rendkívül kedvező, mert a két rendezvény erősíti egymás hatását.

Németh Zsolt szombaton chicagói Szent István-templom Mindszenty termében 17 magyar állampolgár eskütételén vett részt.

A chicagói magyarokkal találkozáskor hangsúlyozta: az állampolgárság az egész világ magyarságát fogja össze.

„Az állampolgárságnak nagyon fontos főpróbája lesz az országgyűlési választásokon történő részvétel. Bízunk benne, hogy itt, a tengerentúlon és nagy érdeklődés övezi majd a választásokon való részvételt” – jelentette ki Németh Zsolt.

Forrás: Nemzeti Regiszter

A HÉT TÉMÁJA

A szlovákiai megyei választások második fordulója

A szlovákiai megyei választások második fordulóját 2013. november 23-án rendezték, a még be nem töltött megyefőnöki tisztségek sorsának eldöntésére.

A november 9-i első fordulóban csak szlovák megyékben született döntés, a magyarok által is lakott térségek mindegyikében sor került az újabb megmérettetésre. Ugyan önálló magyar nemzetiségű jelölt csupán a Nagyszombat megyei vetélkedésben vett részt közvetlenül – *Berényi József*, a Magyar Közösség Pártja (MKP) elnöke személyében –, ám a további kerületekben is indultak olyan jelöltek, akiket az MKP vagy a Most-Híd, esetleg mindkettő támogatott. A megyei választásokon tapasztalható hagyományosan alacsony részvétel azt sejtette, hogy a magyar szavazók aktivitása eldöntheti a megyeelnökök személyének kérdését.

Berényi: csoda nem történt, de siker igen

Nagyszombat megyében *Berényi József*, az MKP elnöke és *Tibor Mikuš*, a többek között a Smer-SD által támogatott jelenlegi megyefőnök csapott össze a második fordulóban. November 9-én utóbbi végzett az élen, 31 130 szavazattal, ami 40,05 százalékos eredmény jelentett, míg *Berényi* mindössze 55 szavazattal előzte meg a KDH jelöltjét, *Ivan Uhliarikot*, és 165 szavazattal a Most-Híd jelöltjét, *Nagy Józsefet*. Az MKP-s politikusra 14 339 szavazat érkezett, ez 18,33 százalékos támogatottságot ért az első fordulóban.

Fordulatokban gazdag két hét követte a november 9-i voksolást. Az első fordulóban kieső Most-Híd ugyan bejelentette, hogy az MKP elnökét fogják támogatni a második körben, ám napokig csak levélben folytatott vitájuktól volt hangos a felvidéki magyar sajtó. Végül a két párt megyei szervezetei megegyeztek és a Most-Híd az MKP rendelkezésére bocsátotta reklámfelületeit. Az SDKÚ-DS a jobbközép pártok erőinek egységesítése mellett foglalt állást, szóvivőjük szerint „ennek szellemében tekintenek Nagyszombat megyére is” a választáson, azaz támogatásukról biztosították *Berényit*. A KDH ezzel szemben határozottan elzárkózott ettől, mondván, nem értenek egyet az MKP kórház-privatizáció tárgyában képviselt álláspontjával. Noha a Smer jelöltje kijelentette, hogy nem fog élni a „magyar kártyával”, *Robert Fico* kormányfő a második fordulót megelőző napokban arra szólította fel a szlovák szavazókat, hogy támogassák a szlovák jelölteket, ugyanis szerinte nem engedhetik meg, hogy egy „szlovák városban” magyar vezető irányítson.

Ilyen előzmények után a november 23-i voksoláson „csoda nem történt, de siker igen” – állapította meg az MKP elnöke. *Berényi* több mint kétszer annyi szavazatot kapott (összesen 31 884-et), mint az első fordulóban és a 21 százaléknyi magyarsággal bíró Nagyszombat megyében a szavazatok 40 százalékát nyerte el. A győzelemhez azonban mindez nem volt elég, *Tibor Mikuš* ugyanis szintén növelni tudta szavazatai számát (összesen 48 358-ra, vagyis mindkét jelölt mintegy 17 000 szavazattal szerzett többet a november

9-én elértnél), így 60 százalékos eredményével magabiztosan őrizte meg megyei elnöki pozícióját. Az aktív kampány némileg emelte a választási hajlandóságot, összességében 16,67-ről 17,10 százalékra. A magyarlakta járásokban az átlagot meghaladó növekedést tapasztalhattunk (Dunaszerdahelyi járás: 21,29-ről 23,47 százalékra; Galántai járás: 17,26-ről 19,08 százalékra), e területeken Berényi el is vitte a szavazatok többségét, Dunaszerdahely térségében fölényes, 92 százalékos győzelmet aratva.

Az MKP vélhetően fontos szerepet tölt majd be a megye életének alakításában. Mivel se a bal-, se a jobboldal nem szerezte meg a szükséges mandátumszámot, így az MKP a „mérleg nyelve” a megyei képviselő-testületben. Emellett a párt megyei alelnököt is ad a következő ciklusban. Berényi József emellett nem tartja kizártnak, hogy további 3-4 megye közgyűlésében is alelnöki helyhez jusson az MKP.

Bugár Béla, a Most-Híd elnöke a nagyszombati választás kapcsán azt emelte ki, hogy Berényi József több voksot gyűjtött, mint az első fordulóban, és ez pártja támogatásának is köszönhető. Hozzáfűzte ugyanakkor, hogy „nagyon nehéz volt küzdeni a nacionalizmussal szemben” – utalva Robert Fico magyarokkal szembeni megnyilvánulásaira.

A szélsőséges Kotleba váratlan sikere – további eredmények

Meglepetés tehát nem született Nagyszombat megyében, ahogy egyébként egy kivétellel semelyik térségben. Pozsony megyében a jobbközép pártok támogatását élvező *Pavol Frešo* a szavazatok csaknem háromnegyedét megszerezve biztosította megyefőnöki tisztségét: az SDKÚ elnöke 74 132 elnyert szavazatával (74,25%) szemben a Smer jelöltje, *Monika Flašíková-Beňová* csupán 25 714 szavazatot (25,75%) tudott felmutatni, 17,89 százalékos részvétel mellett. Nyitra megyében nem szerepelt ilyen sikeresen a jobboldali jelölt. Az MKP és a Most-Híd által egyaránt támogatott *Tomáš Galbavý* több mint tízezer szavazattal kapott kevesebbet a Smer-es *Milan Belicánál*: a szavazásra jogosultak 15,52 százalékának részvétele mellett 50071 (55,6%)-39958 (44,4%) arányban maradt alul a kormánypárti jelölttel szemben. Kassa megyében szoros volt a verseny, amelyből végül *Zdenko Trebuľa*, a Smer jelöltje került ki győztesen. Az MKP és a Most-Híd által is támogatott *Trebuľa* 39 970 szavazatot (53,1%) szerezve, csupán 4 631 vokssal előzte meg *Rudolf Bauert* (35 339 szavazat – 46,9%), a jobboldal jelöltjét. A részvétel Kassa megyében volt a legalacsonyabb, 12,21 százalékos.

A fenti eredmények váratlannak semmiképp nem nevezhetők, annál inkább a Besztercebánya megyei fejlemények. *Marian Kotleba*, a parlamenten kívüli, szélsőséges Mi Szlovákiánk Néppárt (ĽSNS) vezetője már a második fordulóra jutással is felborította a papírformát, ottani győzelme viszont egyenesen megdöbbenetette a szlovákiai közélet szereplőit. Az ĽSNS első embere hatékonyan mozgósította szimpatizánsait, ennek következtében kiemelkedő volt a választási hajlandóság a megyében (24,61%). Kotleba végül 71 397 szavazatot (55,5%) szerzett, míg *Vladimír Maňkát*, a Smer jelöltjét mindössze 57 164-en (44,5%) támogatták. A sokkoló eredmény kapcsán a szélsőséges politikus kijelentette, őt nem lepte meg a győzelem, és úgy szeretne politizálni, hogy négy év múlva is megválasszák. Besztercebánya megye irányítása ugyanakkor nem ígérkezik egyszerű feladatnak, ugyanis a

49 tagú képviselőtestületben pártjának egyetlen képviselője sincs, ráadásul az összes, megyei mandátummal rendelkező erő vele szemben foglalt állást a második forduló előtt.

A váratlan fejleményekre változatos magyarázatot találtak a szlovákiai pártok. Az MKP elnöke, Berényi József Robert Fico kormányfő felelősségét emelte ki: szerinte amennyiben a miniszterelnök az ő megyefőnöki megválasztásával szemben kifejtett energiáit Besztercebányára összepontosítja, más eredmény születhetett volna. Rámutatott, hogy durva, a magyar közösség ellen hangoló kijelentésein „véltetően Besztercebánya megye magyar választópolgárai is megütköztek”. Leszögezte továbbá, hogy a megye MKP-s képviselői nem fognak együttműködni az újonnan megválasztott megyefőnökkel. Bugár Béla, a Most-Híd elnöke még tovább ment: úgy vélte, hogy Nagyszombat és Nyitra megyére vonatkozó kijelentéseivel a kormányfő riasztotta el pártja szavazóit attól, hogy Besztercebányán a Smer-es Maňkára szavazzanak. Robert Fico ugyanakkor szélsőségességgel vádolta meg a polgári jobboldalt a szélsőséges szervezet előretörése kapcsán. Mint nyilatkozta: „Egy mélyebb elemzés egyértelműen kimutatná, hogy a jobboldali szavazók Kotlebát csak azért választották, hogy a Smer-SD legyen a vesztes. Annak a jobboldalnak a választói, amely azt mondta, egy Antikrisztus, a sátán, Hitler, meg Mussolini is jobb, mint a Smer-SD.”

Többek, így *Andrej Kiska* államfőjelölt vagy *Igor Matovič* (OĽaNO) szerint „az eredmény a klasszikus pártok veresége”.

Noha a megyei választások a szavazók alacsony érdeklődése mellett zajlottak, mégis fontos fejleményeket tartogattak a szlovákiai közélet számára. Az MKP bizonyította, hogy a két sikertelen parlamenti választást követő sokkból sikerült „magához térnie” és országos szinten is számolni kell a párttal. A jobbközép pártok előtt világossá vált, hogy széles összefogással képesek lehetnek megtörni a Smer hegemoniáját, azonban ehhez valóban félre kell tenniük belső konfliktusaikat. Marian Kotleba győzelme pedig arra enged következtetni, hogy a választók megalégték a politikai csatározásokat és azt szeretnék, ha a pártok az emberek mindennapjait érintő problémák megoldásának nagyobb figyelmet szentelnének.

KITEKINTŐ A KÖVETKEZŐ KÉT HÉTRE

2013. november 25 – december 9.

November 25. 9:00-17:00

Állampolgárság, honosítás, integráció – 20 éves az állampolgársági törvény – Konferencia a Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozat keretében, az MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézete szervezésében

További információk: [itt](#).

Helyszín: MTA Székház, Nagyterem (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9.)